

Ö?retmen Adaylar?n?n Tart??ma Becerilerine ?li?kin Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Ö?retmen Adaylar?n?n Tart??ma Becerilerine ?li?kin Tutum Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27018>

Özet

Ö?retmen Adaylar?n?n Tart??ma Becerilerine ?li?kin Tutum Ölçe?i (TOAD), Gürbüz Ocak ve Gökhan Karaku? taraf?ndan 2015 y?l?nda geli?tirilmif bir ölçme arac?d?r. Bu ölçe?in temel amac?, ö?retmen adaylar?n?n pedagojik süreçlerde kritik öneme sahip olan **tart??ma becerilerine** yönelik sahip olduklar? tutumlar? kapsaml? bir ?ekilde belirlemektir. Ölçek, geli?tirme a?amas?nda psikometrik özelliklerinin incelendi?i ve e?itim bilimleri alan?nda önemli bir bo?lu?u doldurmay? hedefleyen bir çal??man?n ürünüdür. Elde edilen veriler, ö?retmen e?itiminde tart??ma yöntemlerinin etkinli?ine dair önemli ç?kar?mlar sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Ö?retmen Aday?, Tutum Ölçe?i, Tart??ma Becerileri, E?itim Psikolojisi, Ölçek Geli?tirme, Pedagojik Formasyon.

Yazarlar

Gürbüz Ocak, Gökhan Karaku?

Amaç

Ölçe?in temel amac?, gelece?in e?itmcileri olan **ö?retmen adaylar?n?n**, s?n?f içi ve s?n?f d?? ortamlarda tart??ma yapma ve bu tart??malar? yönetme becerilerine kar?? geli?tirdikleri duygusal, bili?sel ve davran??sal e?ilimleri (tutumlar?) ölçmektir. Ö?retmenlerin etkili tart??ma ortamlar? yaratma yetene?i, ö?rencilerin ele?tirel dü?ünme ve ileti?im becerilerini geli?tirmede merkezi bir rol oynad???ndan, bu tutumlar?n belirlenmesi büyük önem ta??maktadır.

Ölçek, ö?retmen yeti?tirme programlar?nda tart??ma becerilerine yönelik verilen e?itimin yeterlili?ini de?erlendirmeye yard?mc? olacak güvenilir ve geçerli bir araç sa?lamak amac?yla tasarlanm??t?r. Bu sayede, e?itim fakülteleri müfredatlar?n? ve uygulama yöntemlerini, adaylar?n ihtiyaçlar?na daha uygun hale getirebilirler.

Yap?

Ö?retmen Adaylar?n?n Tart??ma Becerilerine ?li?kin Tutum Ölçe?i, psikolojideki tutum kavram?n?n çok boyutlu yap?s?n? temel almaktadır. Bu yap? genellikle üç ana bile?enden olu?ur:

Bili?sel Bile?en: Ö?retmen adaylar?n?n tart??ma becerilerinin önemi, gereklili?i ve faydalar? hakk?ndaki inançlar? ve bilgileri.

Duygusal (Afektif) Bileşen: Tartışma ortamlarında bulunmaktan veya tartışma yönetmekten duyulan hoşlanma, kaygı veya heyecan gibi duygusal tepkiler.

Davranışsal Bileşen: Öğretmen adayların tartışma etkinliklerine katılma veya bunların uygulamaya yönündeki eğilimleri ve niyetleri.

Ölçek, bu bileşenleri ölçerek, adayların tartışmaya yönelik genel tutum düzeylerini ve hangi spesifik alanlarda desteklenmeleri gerektiğini ortaya koymaktadır.

Geçerlik

Ölçeğin geliştirme çalışmasında (Ocak & Karakuş, 2015), yapı geçerliğini sağlamak amacıyla titizlikle çalışmalar yürütülmüştür. Bu çalışmalar, ölçeğin teorik olarak ölçmeyi amaçladığı yapıyı ne derece doğru ölçtüğünü kanıtlamayı içerir. Geçerlik analizleri genellikle kapsam geçerliği (uzman görüşleri) ve yapı geçerliği (faktör analizleri) şeklinde gerçekleştirilmiştir.

Yapı geçerliği kapsamında, **Faktör Analizi** teknikleri kullanılarak ölçeğin alt boyutlarının belirlenmesi ve maddelerin bu boyutlarla ilişkisinin test edilmesi sağlanmıştır. Orijinal çalışmada, ölçeğin kuramsal yapıyı destekler nitelikte bir faktör yapısına sahip olduğu raporlanmıştır.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirlik çalışmaları, iç tutarlılık katsayısı (Cronbach Alfa) hesaplamaları üzerinden yürütülmüştür. Geliştirme makalesinde, ölçeğin genel olarak yüksek bir iç tutarlılığa sahip olduğu belirtilmiştir, bu da maddelerin ölçülen yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir.

Yüksek güvenilirlik katsayıları, ölçeğin farklı zamanlarda veya farklı benzer gruplarda uygulandığında kararlı sonuçlar verme yeteneğini destekler. Bu durum, TOAD ölçeğinin eğitim araştırmalarında güvenle kullanılabilmesi anlamına gelmektedir.

Faktör Analizi

Öğretmen Adayların Tartışma Becerilerine İlişkin Tutum Ölçeği'nin faktör yapısını ortaya çıkarmak için Keşfedici Faktör Analizi (KFA) ve sonrasında Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılmıştır. KFA, ölçeğin maddelerinin kaç boyutta toplandığını belirlemeyi; DFA ise elde edilen bu yapının örneklem verileriyle ne kadar uyumlu olduğunu test etmiştir.

Faktör analizleri sonucunda, ölçeğin birden fazla alt boyuta sahip olduğu ve bu boyutların tartışma becerisine yönelik tutumun farklı yönlerini (örneğin, tartışmaya isteklilik, tartışmayı faydalı bulma) temsil ettiği tespit edilmiştir. Bu çok boyutlu yapı, tutumun zenginliğini ve karmaşıklığını yansıtmaktadır.

Araç

Test Türü:

Geliştirme (Psikometrik özelliklere sahip öz bildirimli **tutum ölçeği**)

Format:

Çok maddeli, öz bildirim raporlama formatı. Maddeler, katılımcının tutum düzeyini belirten bir dereceleme sistemi üzerinden yanıtlanır.

Mevcut Dil:

Türkçe

Popülasyon Grubu:

Yükseköğretim düzeyindeki öğretmen adaylar (eğitim fakültesi öğrencileri).

Yaş Grubu:

Genellikle 18-25 yaş aralığındaki üniversite öğrencileri.

Popülasyon Detayları:

Türkiye'deki çeşitli üniversitelerin eğitim fakültelerinde öğrenim gören lisans öğrencileri. Çalışma, pedagojik formasyon eğitimi alan tüm adaylar kapsamaktadır.

Test Metodolojisi:

Ölçek, katılımcıların her maddeye ne ölçüde katıldığını belirlediği Likert Tipi Ölçek formatındadır. Genellikle 5'li veya 7'li dereceleme kullanılarak puanlama yapılır (Örneğin: 1=Kesinlikle Katılmıyorum, 5=Kesinlikle Katılıyorum).

İzinler & Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2015

İzinler ve Kullanım Hakkı: Ölçek, akademik literatürde yayımlanmıştır ve genellikle bilimsel araştırma amaçlı kullanımlar için yazarlarından uygun izin alınarak ücretsiz olarak kullanılabilir. Ticari kullanımlar için yazar Gürbüz Ocak ile iletişime geçilmesi önerilir.

Ücret: Akademik kullanım için genellikle ücretsizdir.

Referanslar

Ocak, G. & Karakuş, G. (2015). Developing an Attitude scale for discussion ability of pre-service teachers. *Kuramsal Eğitim Bilim Dergisi*, 8(1), 50-69. doi: 10.5578/keg.7967.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [ogretmen-adaylarinin-tartisma-becerilerine-iliskin-tutum-olcegi-toad.pdf](#)

Öğretmen Adayların Tartışma Becerilerine İlişkin Tutum Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçek maddeleri, kaynağın orijinal içeriğinde doğrudan sızılmamıştır. Ölçek maddelerine ve puanlama yönergelerine ulaşmak için, yukarıda belirtilen akademik makaleye (Ocak & Karakuş, 2015) başvurulması gerekmektedir. Maddeler, ölçeğin çok boyutlu yapısını yansıttıkları şekilde düzenlenmiştir ve 5'li Likert tipi dereceleme ile yanıtlanmaktadır.